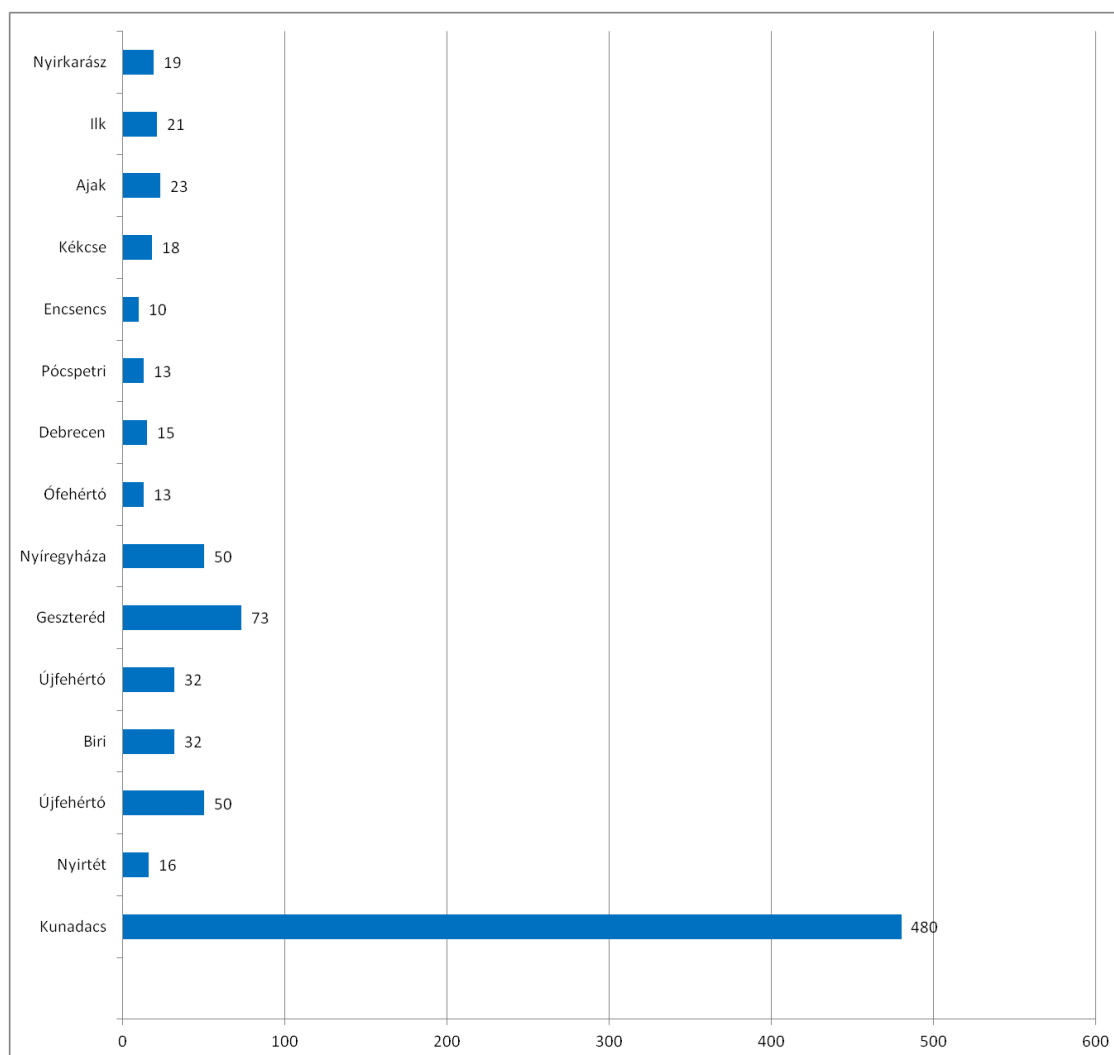

***A gyapottok bagolylepke (*Helicoverpa armigera*) és a vetési bagolylepke (*Agrotis segetum*)
2021 évi rajzásdinamikájának vizsgálata VARL+ feromoncsapdákkal***

Az ULT-NYIDOTER által, 2021 évben 15helyszín dohányültetvényein kihelyezett VARL+ feromoncsapdák segítségével történő vizsgálatok folytak annak megállapítására, hogy a gyapottok bagolylepke milyen egyedszámmal és mely időpontokban kezdi el a rajzását és telepedik be a dohányültetvényekbe. A vizsgálatok elsődleges célja a védekezések megfelelő időzítése. Mintavételi helyenként 1-1 VARL+ feromoncsapda került kihelyezésre. A csapdák által fogott egyedszám 2021. június 29-től augusztus 24-ig, heti gyakorisággal volt ellenőrizve.

A vetési bagolylepke egyedszámát Kunadacson és a Nyírségben összesen 20 mintavételi helyen, 2021. május 4-től június 15-ig végezték VARL+ feromoncsapdák segítségével, a csapdatartalom hetente történő ellenőrzése mellett.

Gyapottok bagolylepke (*Helicoverpa armigera*)

Date	Frequency
VII.06.	24
VII.13.	36
VII.20.	232
VII.27.	332
VIII.03.	176
VIII.10.	52
VIII.17.	8
VIII.24.	5

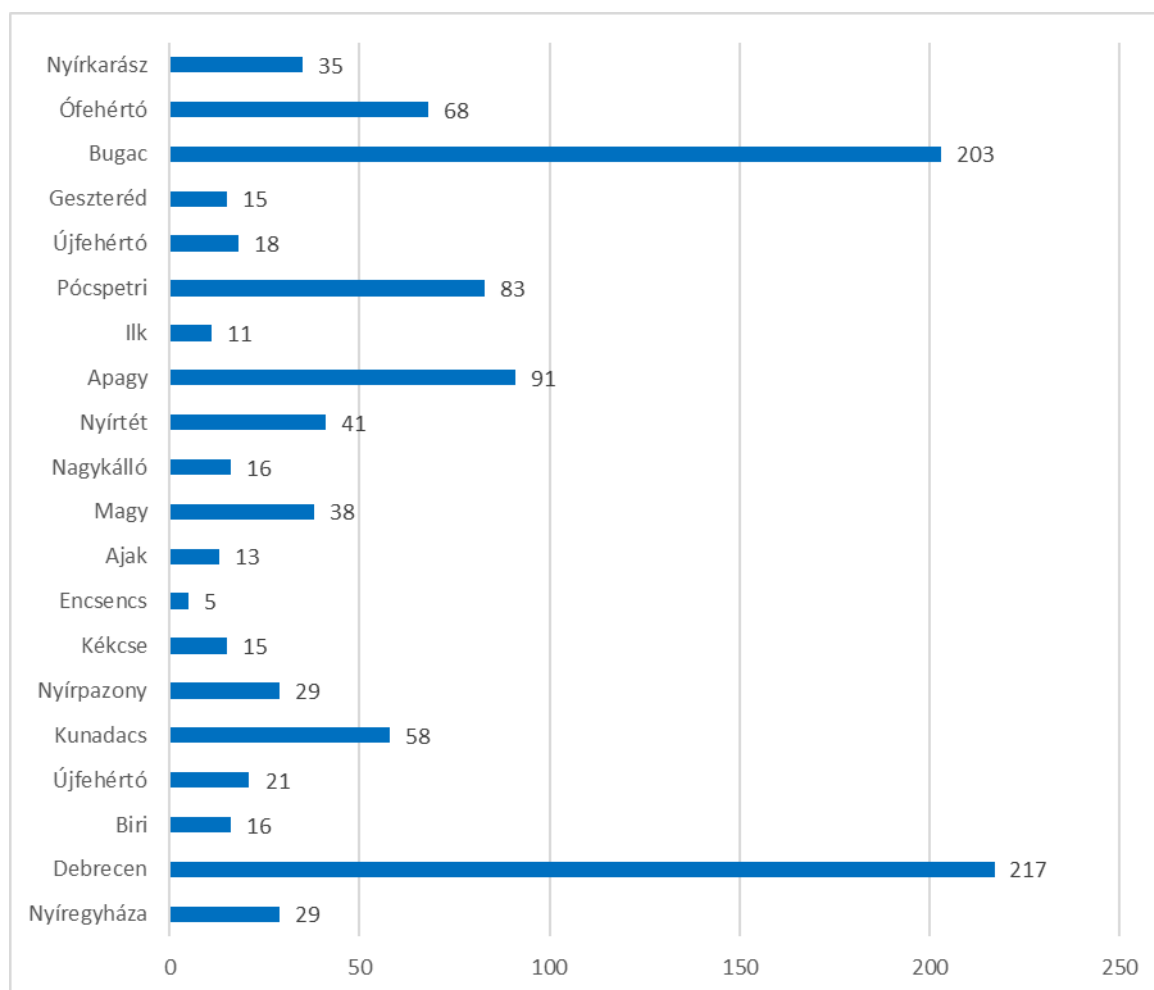
[illegible]

3. ábra: A gyapottok bagolylepke rajzási diagramja a VARL+ csapdák fogási eredményeinek alapján (2021)

A 2021 évben a VARL+ csapdák összesen 865 gyapottok bagolylepke hím egyedeket fogtak. A faj szaporodására kedvező a hűvösebb, párásabb csapadékosabb időjárás. A vegetáció elején az elhúzódó hűvös tavaszi időjárás kedvező hatással lehetett a felszaporodására.

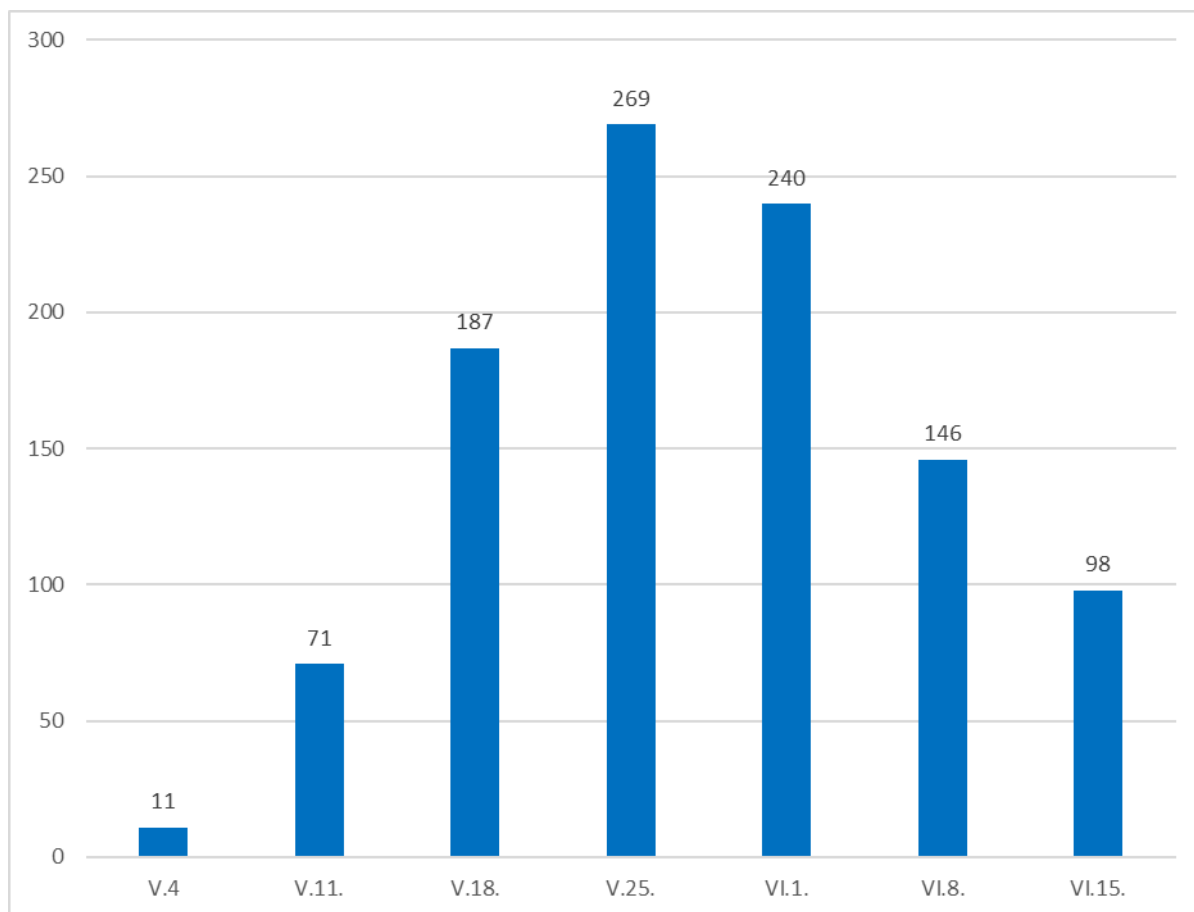
2021-ben az előző évekhez hasonlóan ismét Kunadacson volt a legmagasabb száma a *H. armigera*-nak (1. ábra). A július 6-tól augusztus 24-ig tartó monitoring alapján jól látható, hogy a kártevőnek két egyedszámcsúcsa alakult ki: Kunadacson július 27-én, a többi helyszínen pedig augusztus 3-án (2,3. ábra). Az egyedszámcsúcsok figyelembe vétele azért fontos, mert az általában egybe esik a kis lárvák kikelésével, amely a vegyszeres védekezés megfelelő időzítése.

Vetési bagolylepke (*Agrotis segetum*)

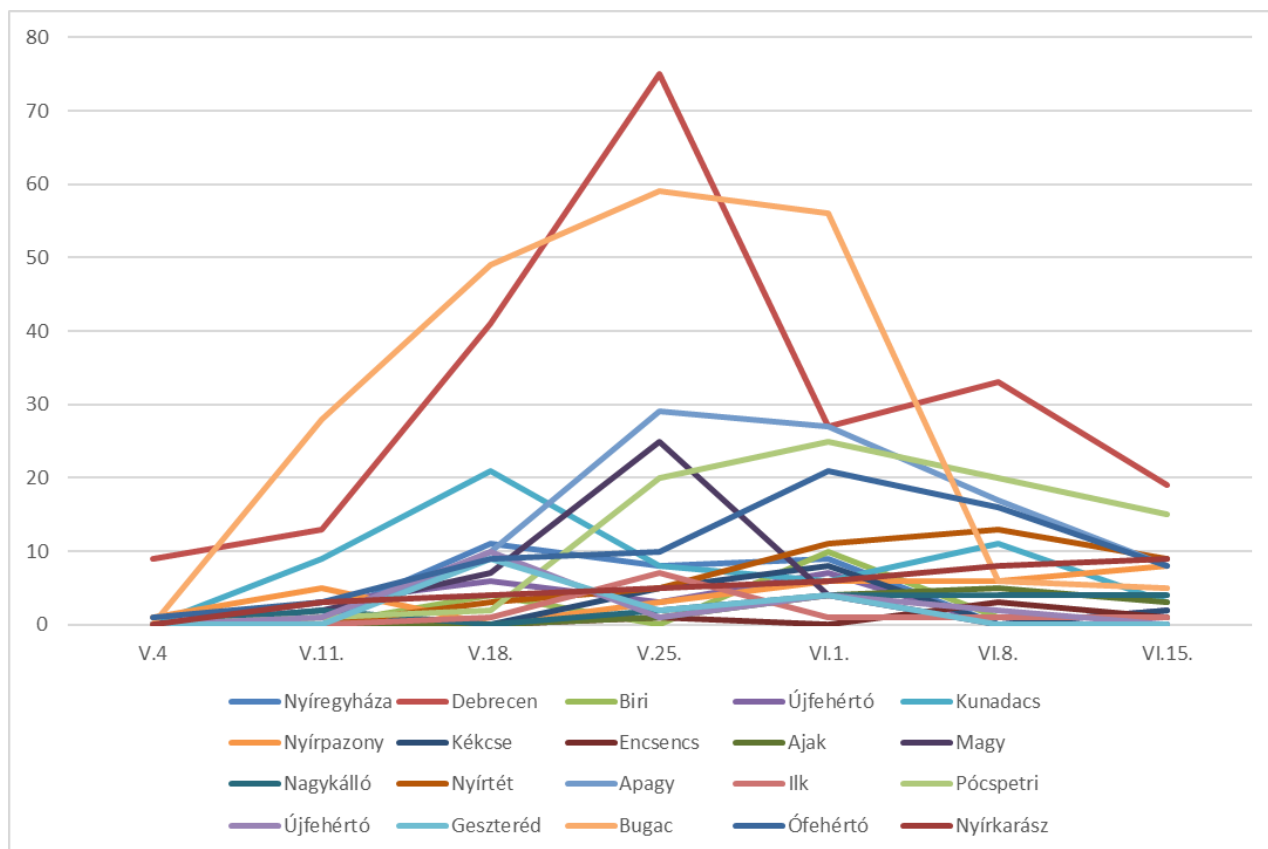
4. ábra. A vizsgálati helyszíneken kihelyezett VARL+ csapdák vetési bagolylepke fogási eredményei (2021)

A rendelkezésünkre álló adatok alapján a vizsgált ültetvényekben, 2021 évben összesen 1022 vetési bagolylepke hímet gyűjtöttek a csapdák, amely szinte a harmada az előző évi egyedszámnak. Az elhúzódó hűvös, csapadékos tavasz, majd a száraz forró nyári időszak nem volt kedvező hatással a faj felszaporodására. A legnagyobb számban Debrecenben és Bugacon fordult elő a kártevő (4. ábra). Jelentős egyedszámmal fogták meg a csapdák a vetési bagolylepkét Apagyon és Pócspetrin. A legkevesebb egyedet Encsencsen, Ajakon és Ilken fogták a csapdák. Az előző évi eredmények alapján 2020-ban 2803, 2019-ben 1699, 2018-ban 1389, 2017-ben 1650, 2016-ban 1096 (csak három vizsgálati időpont volt!), 2015-ben 3277, 2014-ben 3314, 2013-ban 2230 vetési bagolylepke hímet fogtak a kihelyezett feromoncsapdák.

5. ábra. A különböző vizsgálati időpontokban fogott vetési bagolylepke egyedszámok alakulása a VARL+ csapdák fogási eredményeinek alapján (2021)

2021 évben a vetési bagolylepke rajzáskövetése a VARL+ csapdák segítségével május 4-től június 15-ig zajlott. A 5-6. ábra adatai alapján látható, hogy a csapda kihelyezését követően május 11-e után megugrott az egyedszám. Az egyedszámcúcsot a május 25-i fogási adatok értékelésénél mutatták a csapdák, majd az egyedszám fokozatosan csökkenni kezdett.

A vetési bagolylepke második nemzedéke a nyári hónapokban dohányon már nem okoz jelentős kárt, tovább vándorolnak, elsősorban a gabonafélékre.

6. ábra: A vetési bagolylepke rajzásdiagramja a VARL+ csapdák fogási eredményeinek alapján (2021)

Budapest, 2021. szeptember 26.

Dr. Orosz Szilvia

Minőségirányítási referens
Entomológus

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium Igazgatóság
Növény-egészségügyi Diagnosztikai Nemzeti Referencia Laboratórium